

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглядається роль фінансів підприємства як ключового інструменту забезпечення та підвищення його конкурентоспроможності. Проаналізовано основні фінансові механізми, що сприяють зміцненню позицій підприємства на ринку, зокрема ефективне управління фінансовими ресурсами, інвестиційна діяльність, управління витратами та ризиками.

Ключові слова: фінанси підприємства, управління фінансами, конкурентоспроможність підприємства, фінансова стратегія.

Abstract

The article examines the role of enterprise finance as a key tool for ensuring and increasing its competitiveness. The main financial mechanisms that contribute to strengthening the enterprise's position in the market are effective management of financial resources, investment activities, cost and risk management analyzed.

Keywords: enterprise finances, financial management, enterprise competitiveness, financial strategy.

Вступ

Фінанси підприємства є ключовим інструментом підвищення його конкурентоспроможності, оскільки ефективне фінансове управління забезпечує стабільність, гнучкість і здатність підприємства адаптуватися до змінюваних умов ринку.

Ефективне управління фінансовими ресурсами дозволяє підприємству не лише забезпечувати стабільну діяльність, але й адаптуватися до змінюваних умов ринку, інвестувати в розвиток та впроваджувати інновації. Ключовим елементом управління підприємством є фінансові показники, які показують його економічний стан та ефективність діяльності. Їх важливо знати, вміти аналізувати та здійснювати керівництво. У сучасних умовах роль фінансових ресурсів як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень стає ще більш важливою. Організація фінансів охоплює всі сторони господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Результати дослідження

В умовах жорсткої конкуренції підприємства мають приділяти увагу підвищенню конкурентоспроможності як продукції, так і підприємства в цілому. Конкурентоспроможність підприємства визначається його здатністю ефективно функціонувати на ринку, задовольняти потреби споживачів і генерувати прибуток.

Відомий шотландський економіст Адам Сміт вказує на те, що конкурентоспроможність характеризується ефективним використанням виробничих факторів, тобто землі, робочої сили, а також природних та фінансових ресурсів [1].

Фінанси підприємства впливають на всі аспекти діяльності підприємства: наявність фінансових ресурсів дозволяє підприємству вкладати кошти в дослідження та розробки, впроваджувати нові продукти та технології, що є важливими факторами конкурентоспроможності; ефективне управління витратами сприяє зниженню собівартості продукції, що дозволяє пропонувати конкурентоспроможні ціни та підвищувати маржу прибутку; збалансоване фінансове становище забезпечує підприємству можливість витримувати фінансові труднощі, швидко реагувати на зміни ринку та підтримувати довіру інвесторів і партнерів тощо.

Основні функції фінансів, які безпосередньо впливають на конкурентоспроможність підприємства:

забезпечення ресурсами (фінансові ресурси дозволяють підприємству інвестувати в нові технології, модернізувати виробництво та розширювати ринки збуту);

оптимізація ресурсів (раціональне управління доходами та витратами дозволяє знижувати собівартість продукції, що робить її більш привабливою для споживачів та підвищує конкурентоспроможність на ринку);

підтримка інноваційного розвитку (наявність достатнього фінансування сприяє впровадженню інноваційних рішень, що підвищують якість продукції та послуг);

гнучкість у прийнятті рішень (забезпечує підприємству швидке реагування на зміни ринкових умов і конкурентного середовища).

Вараксіна О. В. та Перебийніс А. В. вказують, що продуктивна діяльність підприємства, покращення його фінансового механізму та зміцнення конкурентного положення господарюючого суб'єкта залежать від раціонального управління всіма видами фінансових ресурсів. Результати такого управління визначаються факторами, серед яких ключову роль відіграє наявність ефективного механізму управління [2].

Цей механізм передбачає застосування сукупності організаційних форм і методів, які забезпечують ефективне формування, розподіл та використання фінансових ресурсів з метою досягнення стратегічних цілей підприємства. Зокрема, він охоплює фінансові відносини з постачальниками, споживачами, внутрішніми підрозділами, працівниками, бюджетами, банками, інвесторами та іншими учасниками фінансового процесу. Таким чином, комплексний та системний підхід до управління фінансовими ресурсами є передумовою стабільного фінансового стану та конкурентоспроможності підприємства.

Розробка та реалізація ефективної фінансової стратегії є важливим етапом у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. Така стратегія повинна враховувати: аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища з оцінюванням сильних і слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз з боку ринку; визначення фінансових цілей з формуванням чітких і досяжних фінансових показників, які сприятимуть розвитку підприємства; вибір фінансових інструментів щодо використання оптимальних джерел фінансування та інвестиційних проектів.

Висновки

Ігнорування питань формування та ефективного управління фінансами підприємства, а також нехтування світовим досвідом у цій сфері на рівні господарюючого суб'єкта може обернутися значними втратами. Наявність проблем у цьому напрямку не лише знижує поточний фінансовий результат діяльності, а й може мати серйозніші наслідки – погіршення іміджу та втрату конкурентних переваг, тимчасову або хронічну неплатоспроможність, скорочення або повне знецінення власного капіталу, банкрутство підприємства.

Стратегічне управління фінансами є невід'ємною частиною загальної стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства, оскільки воно забезпечує ефективне використання ресурсів, підтримує інноваційний розвиток та забезпечує фінансову стабільність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кризов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

2. Вараксіна О. В., Перебийніс А.В. Управління фінансовими ресурсами як ключовий чинник формування конкурентоспроможності підприємства : Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. №3. С.28-31.

Причепя Ірина Валеріївна – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: prychepra.iryana@gmail.com.

Герасимчук Ірина Андріївна – студентка групи МВКД-216, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Prychepa Iryna V. – Ph.D. (Econ.), Associate Professor, Associate Professor of Business Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Herasymchuk Iryna A. - Department of Management and Information Security, Vinnitsia National Technical University, Vinnytsia.